

PREZES RADY MINISTRÓW

Warszawa, dnia 20 czerwca 2016 r.

RM-10-61-16

Pan Marek KUCHARCZYŃSKI
Marszałek Sejmu

Szanowny Panie Marszałku

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi

projekt ustawy o ratyfikacji Protokołu do Traktatu Północnoatlantyckiego w sprawie akcesji Czarnogóry, podpisanego w Brukseli dnia 19 maja 2016 r.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Spraw Zagranicznych.

Z poważaniem

U S T A W A

z dnia

**o ratyfikacji Protokołu do Traktatu Północnoatlantyckiego w sprawie akcesji
Czarnogóry, podpisanego w Brukseli dnia 19 maja 2016 r.**

Art. 1. Wyraża się zgodę na dokonanie przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej ratyfikacji Protokołu do Traktatu Północnoatlantyckiego w sprawie akcesji Czarnogóry, podpisanego w Brukseli dnia 19 maja 2016 r.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Decyzja o przyjęciu Czarnogóry do NATO została podjęta przez ministrów spraw zagranicznych państw NATO na sesji w dniu 2 grudnia 2014 r. Jest ona świadectwem woli umacniania i jednoczenia kontynentu europejskiego oraz zachęca pozostałe państwa aspirujące do członkostwa do kontynuowania reform. Przede wszystkim stanowi jednak potwierdzenie kontynuacji polityki „otwartych drzwi”, zachowując perspektywę dla Gruzji, a w przyszłości Finlandii i Szwecji, jeśli państwa te zdecydują się na przystąpienie do Sojuszu.

W konsekwencji akcesji Czarnogóry, NATO rozciągnie swe gwarancje bezpieczeństwa na kolejne państwo Bałkanów Zachodnich, poszerzając tym samym obszar bezpieczeństwa i stabilności w Europie. Proces ten umocni w tym kraju struktury demokratyczne przez nałożenie na niego obowiązku przestrzegania wiążących standardów w polityce wewnętrznej i międzynarodowej. Członkostwo Czarnogóry ma ważny wymiar polityczny w kontekście ograniczenia wpływów rosyjskich w regionie Bałkanów Zachodnich. Przyjmując Czarnogórę do NATO, potwierdzamy, że państwa trzecie nie mają prawa weta w sprawie rozszerzenia tej organizacji.

Wraz z postępującym hamowaniem procesu integracji euroatlantyckiej i rosnącymi wpływami partnerów zewnętrznych na Bałkanach Zachodnich (w tym Rosji), ważnym jest wysłanie sygnału, że Zachód nie stracił regionu z pola widzenia. Trudności, jakie przechodzą kraje bałkańskie (np. kryzys w Macedonii), osłabiają wolę reform w lokalnych elitach politycznych. Integracja Czarnogóry z NATO oraz jej negocjacje z Unią Europejską, które postępują szybko, są pozytywnymi przykładami dla regionu. Jest to ważne w szczególności dla sąsiadów kraju, tj. Kosowa oraz Bośni i Hercegowiny, których rządy, pomimo złożonej sytuacji wewnętrznej i zewnętrznej, deklarują chęć pozostania na ścieżce integracji euroatlantyckiej. W tym kontekście, członkostwo Czarnogóry w NATO nie tylko przyczyni się do zwiększenia bezpieczeństwa tego kraju, ale ma też fundamentalne znaczenie dla stabilizacji całego regionu Bałkanów Zachodnich. Istotne znaczenie strategiczne ma ponadto fakt, iż od chwili przyjęcia Czarnogóry do NATO, Sojusz będzie kontrolował całą linię brzegową basenu Morza Adriatyckiego.

Czarnogóra, choć jest małym państwem i stosunkowo niedawno uzyskała niepodległość (2006), wykonała ogromny wysiłek reformatorski w sferze politycznej, gospodarczej oraz bezpieczeństwa i obrony. Siły Zbrojne Czarnogóry dysponują wystarczającym potencjałem, aby sprawnie dostosować się do wymogów sojuszniczych. Żołnierze czarnogórscy zdobywają cenne doświadczenie w ramach ćwiczeń wielonarodowych oraz bilateralnych, m.in. z USA. Czarnogóra zadeklarowała też utrzymanie swojego zaangażowania w operację Resolute Support w Afganistanie (jest zaangażowana w operacje ONZ oraz UE).

Czarnogóra postrzega Polskę jako lidera regionu Europy Środkowej i sojusznika o znaczącym potencjale w procesie decyzyjnym. Wizyta Ministra W. Waszczykowskiego w Podgoricy (24–25 maja 2016 r.) potwierdziła wysoką pozycję naszego kraju. Strona czarnogórska kilkakrotnie sygnalizowała, że bardzo zależy jej na tym, aby Polska – gospodarz Szczytu NATO oraz kraj, który silnie popiera zaproszenie tego państwa do Sojuszu – była jednym z pierwszych państw członkowskich, które ratyfikują Protokół akcesyjny. Mając na celu utrzymanie wizerunku i wiarygodności Polski jako państwa aktywnie wspierającego politykę „otwartych drzwi” oraz jednego z najważniejszych sojuszników Czarnogóry, wskazane jest jak najpilniejsze przeprowadzenie procesu ratyfikacji. Niewątpliwym sukcesem wizerunkowym byłoby, gdyby Polska – adwokat polityki rozszerzenia NATO i gospodarz Szczytu NATO znalazła się wśród liderów, państw najbardziej zaawansowanych w procesie ratyfikacji Protokołu o akcesji Czarnogóry do NATO. Szybka ratyfikacja Protokołu i przyjęcie Czarnogóry do NATO pozwoli skutecznie zamknąć dyskusję o możliwym destabilizującym działaniu Rosji wobec tego kraju.

Po wejściu w życie Protokołu akcesyjnego, Czarnogóra stanie się stroną Traktatu Północnoatlantyckiego i na mocy jego postanowień Polska będzie zobowiązana do udzielania, w razie potrzeby, wsparcia wojskowego nowemu członkowi NATO. Z wyjątkiem zakresu podmiotowego tej organizacji, nie zmienią się natomiast istniejące już mechanizmy podejmowania decyzji i współpracy Sojuszników w ramach NATO.

Podobnie jak w przypadku poprzedniego rozszerzenia NATO, Protokół składa się z trzech artykułów. Pierwszy upoważnia Sekretarza Generalnego NATO do przekazania, w imieniu wszystkich Sojuszników, zaproszenia Rządowi Czarnogóry do

przystąpienia do Traktatu Północnoatlantyckiego, co stanowi wypełnienie dyspozycji art. 10 Traktatu, zgodnie z którym strony mogą za jednomyślną zgodą zaprosić do Traktatu inne państwo europejskie, które jest w stanie realizować zasady Traktatu i wnosić wkład do bezpieczeństwa obszaru północnoatlantyckiego. Zgodnie z tym postanowieniem Czarnogóra stanie się stroną Traktatu w dniu złożenia swego dokumentu przystąpienia Rządowi Stanów Zjednoczonych.

Pozostałe dwa artykuły mają charakter formalnoprawny. Artykuł drugi dotyczy warunków wejścia Protokołu w życie oraz obowiązku Rządu Stanów Zjednoczonych poinformowania pozostałych Stron o dacie otrzymania wszystkich notyfikacji przyjęcia Protokołu przez poszczególne państwa. Postanowienia artykułu trzeciego obejmują kwestie języków oryginalnych Protokołu (angielski i francuski), depozytariusza oraz jego obowiązku rozesłania należycie poświadczonych kopii Protokołu jego Stronom.

Wejście w życie Protokołu nie wywoła bezpośrednich ani pośrednich skutków społecznych, gospodarczych, finansowych czy prawnych dla Polski i nie wymaga wskazania dodatkowych źródeł finansowania. Będzie ono natomiast miało pozytywne skutki geopolityczne i międzynarodowe dla naszego kraju, wynikające z faktu dalszego wzmocnienia i rozszerzenia obszaru stabilności oraz współpracy wojskowej między państwami tego regionu Europy, w celu utrzymania pokoju, bezpieczeństwa międzynarodowego i sprawiedliwości, zgodnie z art. 1 Traktatu Północnoatlantyckiego.

Postanowienia Protokołu nie odnoszą się wprost do podmiotów prawa krajowego, w tym zwłaszcza do osób fizycznych lub prawnych, i nie rodzą bezpośrednio dla tych podmiotów żadnych dodatkowych praw lub obowiązków, które wykraczałyby poza ramy wynikające z istniejących już zobowiązań sojuszniczych Rzeczypospolitej Polskiej. Obowiązujące w prawie wewnętrznym regulacje, odnoszące się do realizacji przez Polskę postanowień Traktatu Północnoatlantyckiego, będą miały zastosowanie także do Czarnogóry i nie zajdzie w tym zakresie konieczność przyjęcia nowych lub zmiany aktualnie obowiązujących aktów prawnych.

Z uwagi na fakt, że Protokół jest umową, która dotyczy układów wojskowych będzie on podlegał ratyfikacji za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie, zgodnie z art. 89 ust. 1 pkt 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Wykaz sygnatariuszy Protokołu do Traktatu Północnoatlantyckiego w sprawie akcesji Czarnogóry

1. Republika Albanii
2. Królestwo Belgii
3. Republika Bułgarii
4. Republika Chorwacji
5. Kanada
6. Republika Czeska
7. Królestwo Danii
8. Republika Estońska
9. Republika Francuska
10. Republika Federalna Niemiec
11. Republika Grecka
12. Węgry
13. Republika Islandii
14. Republika Włoska
15. Republika Łotewska
16. Republika Litewska
17. Wielkie Księstwo Luksemburga
18. Królestwo Niderlandów
19. Królestwo Norwegii
20. Rzeczpospolita Polska
21. Republika Portugalska
22. Rumunia
23. Republika Słowacka
24. Republika Słowenii
25. Królestwo Hiszpanii
26. Republika Turcji
27. Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej
28. Stany Zjednoczone Ameryki

Protokół do Traktatu Północnoatlantyckiego w sprawie akcesji Czarnogóry

Strony Traktatu Północnoatlantyckiego, podpisanego w Waszyngtonie dnia 4 kwietnia 1949 r., odnotowując z zadowoleniem, że bezpieczeństwo obszaru północnoatlantyckiego zostanie poszerzone poprzez przystąpienie Czarnogóry do Traktatu,

uzgodniły, co następuje:

Artykuł I

Po wejściu w życie niniejszego Protokołu Sekretarz Generalny Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego przekazuje Rządowi Czarnogóry, w imieniu wszystkich Stron, zaproszenie do przystąpienia do Traktatu Północnoatlantyckiego. Zgodnie z artykułem 10 Traktatu Czarnogóra stanie się Stroną w dniu złożenia swojego dokumentu przystąpienia Rządowi Stanów Zjednoczonych Ameryki.

Artykuł II

Niniejszy Protokół wejdzie w życie, gdy każda ze Stron Traktatu Północnoatlantyckiego notyfikuje Rządowi Stanów Zjednoczonych Ameryki przyjęcie przez nią Protokołu. Rząd Stanów Zjednoczonych Ameryki powiadomi wszystkie Strony Traktatu Północnoatlantyckiego o dacie otrzymania każdej takiej notyfikacji i o dacie wejścia w życie niniejszego Protokołu.

Artykuł III

Niniejszy Protokół, którego teksty w językach angielskim i francuskim są jednakowo autentyczne, zostanie złożony w archiwach Rządu Stanów Zjednoczonych Ameryki. Należycie poświadczone kopie Protokołu zostaną przesłane przez Rząd Stanów Zjednoczonych Ameryki Rządom wszystkich Stron Traktatu Północnoatlantyckiego.

Na dowód czego niżej podpisani pełnomocnicy podpisali niniejszy Protokół.

Podpisano w Brukseli dnia 19 maja 2016 r.

Republika Albanii (nieczytelny podpis)
Królestwo Belgii (nieczytelny podpis)
Republika Bułgarii (nieczytelny podpis)
Republika Chorwacji (nieczytelny podpis)
Kanada (nieczytelny podpis)
Republika Czeska (nieczytelny podpis)
Królestwo Danii (nieczytelny podpis)
Republika Estońska (nieczytelny podpis)
Republika Francuska (nieczytelny podpis)
Republika Federalna Niemiec (nieczytelny podpis)
Republika Grecka (nieczytelny podpis)
Węgry (nieczytelny podpis)
Republika Islandii (nieczytelny podpis)
Republika Włoska (nieczytelny podpis)
Republika Łotewska (nieczytelny podpis)
Republika Litewska (nieczytelny podpis)
Wielkie Księstwo Luksemburga (nieczytelny podpis)
Królestwo Niderlandów (nieczytelny podpis)
Królestwo Norwegii (nieczytelny podpis)
Rzeczpospolita Polska (nieczytelny podpis)

Republika Portugalska (nieczytelny podpis)

Rumunia (nieczytelny podpis)

Republika Słowacka (nieczytelny podpis)

Republika Słowenii (nieczytelny podpis)

Królestwo Hiszpanii (nieczytelny podpis)

Republika Turcji (nieczytelny podpis)

Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej (nieczytelny podpis)

Stany Zjednoczone Ameryki (nieczytelny podpis)